



**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ  
ЧЕРКАСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ  
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

06.09.2017

м. Черкаси

№ 10-р/к

Справа № 04-23-01/17

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-23-01/17 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Моринською сільською радою (вул. Овчаренка, 33, с. Моринці, Звенигородський район, Черкаська область, 20210, ідентифікаційний код юридичної особи 26490792) та подання з попередніми висновками у справі від 14.08.2017 № 130/04-пв,

**В С Т А Н О В И Л А:**

Розпорядженням адміністративної колегії Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.07.2017 № 19-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення порушення Моринською сільською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині надання суб'єктам господарювання переваг, які ставлять їх в привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до недопущення конкуренції.

У ході розгляду справи встановлено.

Моринська сільська рада утворена відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Згідно частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Моринська сільська рада в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території с. Моринці Звенигородського району Черкаської області, та державних інтересів, провадить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Моринська сільська рада є юридичною особою згідно відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (номер запису 1 004 120 0000 000456). Код КВЕД 84.11 - державне управління загального характеру.

У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Моринська сільська рада є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Згідно з частиною п'ятою статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, **здавати їх в оренду**, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

Організаційні відносини, пов'язані з передачею нерухомого майна, що перебуває у комунальній власності, майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання такого майна, регулюються Законом України «Про оренду державного та комунального майна».

Відповідно до частини 1 статті 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» орендою є засноване на договорі строкове платне користування майном, необхідним орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності.

Об'єктами оренди, зокрема, є нерухоме майно органів місцевого самоврядування, орендодавцями нерухомого майна, яке перебуває у комунальній власності – органи місцевого самоврядування.

Правовідносини на ринку надання в оренду комунального майна регулюються органами місцевого самоврядування у порядку, визначеному законодавством та актами органів місцевого самоврядування.

Рішенням Моринської сільської ради від 15.09.2016 № 8-6/VII «Про передачу в оренду приміщення нежитлового фонду колишньої аптеки» приміщення нежитлового фонду (колишньої аптеки) передано в оренду фізичній особі-підприємцю Яковенку Олександровичу (надалі - ФОП Яковенко О.А.). На підставі вищезазначеного рішення, сільським головою 15.09.2016 з ФОП Яковенком О.А. було укладено договір оренди нерухомого майна.

Рішенням від 31.03.2017 № 12-2/VII Моринська сільська рада внесла зміни у своє рішення від 15.09.2016 №8-6/VII, згідно з якими зменшила розмір приміщення, що передається в оренду, з 83,8 кв. м. до 30,7 кв. м. та змінила розмір орендної плати.

На вимогу голови територіального відділення, Моринська сільська рада листом від 08.06.2017 № 02-08/113 повідомила, що оголошення про наміри передати в оренду приміщення нежитлового фонду (колишньої аптеки) не розміщувалось, конкурс на право оренди комунального майна не проводився.

Однак, відповідно до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» протягом 15 днів після дати реєстрації заяви про оренду майна комунальної власності орган місцевого самоврядування зобов'язаний в офіційних друкованих засобах масової інформації та на веб-сайтах орендодавців розмістити оголошення про намір передати майно в оренду та повідомити про це заявника.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» протягом трьох робочих днів після закінчення строку приймання заяв орендодавець своїм наказом ухвалює рішення за результатами вивчення попиту на об'єкт оренди. У разі якщо подано лише одну заяву, конкурс на право оренди не проводиться і договір оренди укладається із заявником. У разі надходження двох і більше заяв орендодавець оголошує конкурс на право оренди.

Таким чином, Моринська сільська рада не дотримавшись вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна» при передачі в оренду приміщення нежитлового фонду колишньої аптеки обмежила право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності.

У ході розгляду справи територіальним відділенням встановлено, що господарським судом Черкаської області розглядалась справа № 925/688/17 за позовом Звенигородської місцевої прокуратури до Моринської сільської ради та ФОП Яковенка О.А. про визнання незаконним та скасування рішення сільської ради від 15.09.2016 № 8-6/VII «Про передачу в оренду приміщення нежитлового фонду колишньої аптеки» (зі змінами), а також про визнання договору оренди недійним.

Так, господарським судом Черкаської області 17.07.2017 прийнято рішення про визнання незаконним та скасування вищезазначеного рішення. Крім того, судом було встановлено, що Моринська сільська рада прийняла рішення від 13.07.2017 №15-4/VII «Про розірвання договору оренди нерухомого майна спільної власності територіальних громад сіл та селищ району».

Відповідно до Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

Згідно частини другої статті 14 Закону України «Про судоустрій і статус судів» судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України.

Рішення господарського суду Черкаської області набрало законної сили 11.08.2017, а отже є обов'язковим до виконання.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно частини другої статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Згідно статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку.

Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

Відповідно до абзацу 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Отже, Моринська сільська рада прийнявши рішення від 15.09.2016 № 8-6/VII «Про передачу в оренду приміщення нежитлового фонду колишньої аптеки» (зі змінами) з порушенням положень Закону України «Про оренду державного та комунального майна», порушила законодавство України, що в свою чергу, призвело до вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Таким чином, дії Моринської сільської ради щодо передачі в оренду приміщення нежитлового фонду колишньої аптеки без дотримання вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна» кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині надання суб'єктам господарювання переваг, які ставлять їх в привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до недопущення конкуренції.

Відповідачеві у справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України 29.06.1998 №169-р), копію подання з попередніми висновками у справі для надання своїх зауважень у справі направлено з супровідним листом територіального відділення від 14.08.2017 № 04/1245.

Моринська сільська рада листом від 31.08.2017 № 02-08/160 повідомила, що погоджується з поданням адміністративної колегії територіального відділення, заперечень та зауважень не має.

Виходячи із викладеного, керуючись статтями 7, 12<sup>1</sup> 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

#### **ВИРІШИЛА:**

Визнати дії Моринської сільської ради (вул. Овчаренка, 33, с. Моринці, Звенигородський район, Черкаська область, 20210, ідентифікаційний код юридичної особи 26490792) щодо передачі в оренду приміщення нежитлового фонду колишньої аптеки без дотримання вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині надання суб'єктам господарювання переваг, які ставлять їх в привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до недопущення конкуренції.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

Відповідно до частини четвертої статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії,  
голова Відділення

Ю.С. Чемич